

WERKINSTRUCTIE AMBIANCE TIJDENS ETEN EN DRINKEN

Zorggroep Meander

Hieronder vindt u de werkinstructies met betrekking tot de ambiance tijdens het eten en drinken van verzorgingshuis De Bolderbörg (Vlagtwedde).

Werkinstructie *Ambiance tijdens eten en drinken* De Bolderbörg (Vlagtwedde)

Doel

Optimaliseren van de ambiance tijdens de maaltijden om zo de voedingsstatus en het welzijn van de bewoners positief te beïnvloeden (uit: *Ambianceproject Wageningen*).

Algemeen

De wijze van presenteren en de sfeer rondom de maaltijden hebben invloed op het plezier dat bewoners beleven aan eten en drinken en daarmee ook op de eetlust. Gezelligheid, rust en aandacht zijn daarbij belangrijke factoren. Zo zijn een netjes gedekte tafel en geen verstoringen tijdens het eten belangrijke aandachtspunten.

We noemen dit ook de 'ambiance' tijdens de maaltijden. Onderzoek heeft uitgewezen dat een goede ambiance meehelpt om ondervoeding en uitdroging bij bewoners met voedingsproblemen te verbeteren.

Onderstaande richtlijnen beschrijven de algemene uitgangspunten en zijn gebaseerd op het promotieonderzoek: Ambianceproject van mevrouw Kristel Nijs. Op basis van individuele zorgafspraken kan er afwijkend worden gehandeld.

In het Toetsingskader voor Verantwoorde Zorg wordt bij 3.2 aangegeven dat voor een goede zorgverlening de ambiance rondom eten en drinken geregeld moet zijn. Het is in die zin dus geen vrijblijvend iets.

Naast de uitgangspunten voor de ambiance gelden nog richtlijnen voor de tijdstippen van de maaltijden:

- er dient minimaal 3 uur tussen de maaltijden te zitten. (Zie bijlage 1)
- de tijd tussen maaltijd en drank 's ochtends minimaal 1 uur en 's middags en 's avonds
- minimaal 1,5 uur (ZG Meander-afpraak)

Bij het cliënttevredenheidsonderzoek worden vragen gesteld over de bovengenoemde punten. Daarmee wordt de kwaliteit van de zorgverlening getoetst.

Werkwijze

1. Maaltijdvoorziening en het serveren van dranken

- de maaltijden worden sfeervol gepresenteerd; tafels worden gedekt
- voor de warme maaltijd hebben de bewoners vooraf of ter plekke keuze
- broodmaaltijden: de bewoners kiezen zelf wat ze op hun brood willen. Geen op voorhand gesmeerde boterhammen
- de bewoners hebben keuze in dranken

Voor bovenstaande keuzes is een assortiment vastgesteld. Afwijkende keuzes kunnen op dieetvoorschrift worden gehonoreerd. Bewoner kan zelf dranken c.q. maaltijden laten bezorgen.

- dranken worden in het daarvoor bestemde serviesgoed/glaswerk geserveerd: koffie in een kopje, melk in een glas.
- dranken worden tijdens de maaltijd en tussentijds geserveerd

NB Het streven is om voor alle bewoners de maaltijden in dekschalen gaan serveren.

2. Aankleding

- tafels worden gedekt
- normale borden
- volledig bestek
- plantje of bloemetje
- achtergrondmuziek
- servetten, er wordt als 'slabber' enkel het daarvoor bedoelde materiaal gebruikt
- afhankelijk van de cultuur/religie wordt er een momentje stilte gevraagd voor en na de maaltijden

3. Bewoners

- geef bewoners de keuze waar ze willen zitten
- er wordt pas gestart met de maaltijd wanneer iedereen aan tafel zit
- bewoners worden niet gestoord tijdens de maaltijden en de tussentijdse drinkmomenten
- bewoners krijgen alleen een 'slab' om wanneer men dit wil

Als hulp noodzakelijk is:

- de bewoners die afhankelijk zijn van hulp krijgen voldoende tijd om hun maaltijd of drinken op een prettige manier tot zich te nemen en om voldoende te eten en/of te drinken
- bewoners met aantoonbaar risico op kauw- en slikproblemen worden alleen geholpen door een, volgens het BIG-beleid, bekwaame medewerker
- structurele inzet van familie t.a.v. de eigen bewoner dient te worden vastgelegd in het zorgdossier
- structurele inzet van familie en vrijwilligers t.a.v. individuele bewoners en/of begeleiding van eetgroepen op een afdeling en/of locatie dient vastgelegd te worden in afdeling- en locatieafspraken
- de leidinggevende is verantwoordelijk voor de evt. noodzakelijk instructie voor familieleden en vrijwilligers

4. Personeel

- een verzorgende/voedingsassistent/vrijwilliger zit mee aan tafel (bij meerdere personen)
- personeel vraagt bewust wat de bewoner wil eten, er wordt niet uitgegaan van 'gewoonlijk'
- medewerkers zijn op de hoogte van de wensen van de bewoners m.b.t. eten en drinken en houden hier rekening mee
- hetzelfde personeel blijft aanwezig gedurende de hele maaltijden, geen personeelwisseling ten gevolge van pauzes
- het personeel is tijdens de maaltijd actief betrokken bij wat er aan tafel gebeurt
- het personeel deelt medicatie voorafgaand aan de maaltijd uit

5. Ruimte

- Geen andere activiteiten dan het eten tijdens de maaltijden
- Tijdens de maaltijden is de ruimte afgesloten voor bezoekers en andere disciplines
- Uitzondering: wanneer het noodzakelijk is de bewoner te observeren tijdens de maaltijd of wanneer familie helpt tijdens de maaltijd. In beide gevallen zal de persoon aanwezig zijn bij aanvang van de maaltijd en blijft tot het einde van de maaltijd.
- Gedurende de maaltijden staan maaltijdkarren, medicijnkarren, dossierkar, lege rolstoelen, rollators etc. uit het zicht van de bewoners
- Direct na de maaltijd wordt alles opgeruimd en schoongemaakt
- Bewoners krijgen persoonlijke verzorging indien nodig
- Rolstoelen worden na de maaltijd schoongemaakt
- Voldoende verlichting is noodzakelijk

6. Verantwoordelijkheden

- Leidinggevenden
  - Scheppen van de juiste voorwaarden
- Medewerkers
  - Uitvoering geven aan de uitvoering m.b.t.
    - De organisatie rondom de maaltijden
    - De individuele bewonersafspraken
- Derden
  - Respecteren van de afspraken